

VII Міжнародної науково-практичної конференції на тему: "Сталий розвиток гідроенергетики, як основа мобільності та маневреності ОЕС України".

Затверджено Президією ВГО "Асоціація "Укргідроенерго"
(протокол №07/15 прз від 15.10.2015 р.)

VII Міжнародна науково-практична конференція гідроенергетиків була проведена за ініціативи і організації Всеукраїнської громадської організації "Асоціація "Укргідроенерго" та при підтримці Міністерства енергетики та вугільної промисловості України у рамках роботи XIII Міжнародного форуму "ПЕК України: сьогодні та майбутнє" 22 вересня 2015 р.

У роботі конференції прийняли участь керівники і провідні фахівці державних та наукових закладів, гідрогенеруючих компаній, профільних проектних інститутів та підприємств, які працюють в гідроенергетичній галузі України та інших країн Європи.

Учасники конференції розглянули світові тенденції у розвитку гідроенергетики та найбільш актуальні питання функціонування і розвитку галузі, у тому числі:

- стратегії стійкого розвитку;
- роль ГЕС та ГАЕС у роботі Об'єднаної Енергетичної Системи;
- стан та безпечна експлуатація гребель та гідротехнічних споруд;
- створення нових типів обладнання для гідроелектростанцій;
- науковий погляд на проблемні питання та шляхи їхнього вирішення;
- правові аспекти функціонування галузі та ринку електричної енергії;
- підготовка кадрів для гідроенергетики;
- перспективи відродження малої гідроенергетики
- практичний досвід членів "Асоціації "Укргідроенерго" у створенні і реалізації гідроенергетичних проектів.

За підсумками роботи конференції її учасники відмітили, що гідроенергетика України динамічно розвивається та нарощує свої потужності. За останні роки, завдяки, у тому числі й роботі членів Асоціації "Укргідроенерго", в Україні сформовано сталу громадську думку щодо доцільності і необхідності подальшого розвитку гідроенергетики та підвищення її ролі, як надійного регулятора ОЕС України.

Енергія води, яку використовує у своїй діяльності гідроенергетика країни, є однією з найбільш екологічно чистих видів енергії та відноситься до відновлювальних джерел енергії. Вже багато років в Україні здійснюються практичні кроки зі створення та ре-

алізації програм розвитку галузі, оновлення нормативно-законодавчої та нормативно-технічної баз її функціонування:

- з 1996 р. року на гідроелектростанціях Дніпровського Каскаду та Дністровській ГЕС виконуються роботи з реконструкції та реабілітації основного та допоміжного обладнання електростанцій, що дозволяє поступово підвищувати надійність роботи ГЕС та ГАЕС і збільшувати потужність їхніх гідроагрегатів;

- реалізується програма будівництва гідроакмулюючих станцій: у 2006 та 2007 роках введені в роботу 1-й та 2-й гідроагрегати Ташлицької ГАЕС на р. Південний Буг у м. Южноукраїнську Миколаївської області, а у 2010 та 2014 рр. — 1-й та 2-й найпотужніші на теренах Європи гідроагрегати Дністровської ГАЕС на р. Дністер у м. Новодністровську Чернівецької області. Будівництво цих станцій продовжується й нині;

- продовжуються роботи з підготовки проектів будівництва Канівської ГАЕС та Каховської ГЕС-2;

- планується проектування і будівництво Закарпатської ГАЕС та ГЕС середньої потужності на річках Західної України;

- отримала суттєві організаційні та економічні важелі й мала гідроенергетика України, поступово підвищується зацікавленість у потенційних інвесторах до розбудови цієї, колись досить розвиненої, галузі.

Але, одночасно, існують й проблемні питання над розв'язанням яких потрібно працювати, ставлячи за мету продовження стійкого розвитку гідроенергетики.

Зважаючи на це, та з урахуванням доповідей, які були представлені на конференції за затвердженням Президією Асоціації "Укргідроенерго" програмою, учасники конференції пропонують:

1. Встановити, що гідроенергетика України розвивається за раніше затвердженими планами,

створеними провідними спеціалістами галузі спільно з вченими НАН України та провідними фахівцями з інших інституцій країни у рамках реалізації "Енергетичної стратегії України на період до 2030 року", та стратегічними ініціативами Президента України П. Порошенка.

2. Відмітити, що основою розвитку гідроенергетики на період до 2030 р. є:

- реконструкція та реабілітація обладнання діючих гідроелектростанцій України;

- завершення будівництва гідроакumuлюючих електростанцій: Ташлицької, Дністровської, Канівської, Каховської ГЕС-2 та освоєння гідроенергетичного потенціалу річок Карпатського регіону;

- відродження малої гідроенергетики шляхом реконструкції діючих малих ГЕС, поновлення роботи деяких станцій, що раніше були виведені з експлуатації та будівництва нових МГЕС, насамперед в областях Західної України.

3. Одночасно відзначити, що останнім часом відмічається уповільнення темпів розвитку галузі, що призвело до перенесення термінів реалізації проекту реконструкції та реабілітації та затримки пускових робіт на Ташлицькій та Дністровській ГАЕС, робіт з використання гідроенергетичного потенціалу басейну річок Тиси та Дністра та малих річок України.

4. Визнати за необхідне:

- завершити оновлення нормативної бази гідроенергетики, у тому числі:

- прийняти Закон України "Про безпеку гідротехнічних споруд";

- доопрацювати та затвердити "Концепцію (дорожню карту) розвитку малої гідроенергетики України";

- розробити та затвердити "Правила експлуатації водосховищ Дністровського каскаду ГЕС та ГАЕС";

- розробити та затвердити зміни до правил експлуатації водосховищ Дніпровського та Дністровського каскадів ГЕС та ГАЕС з урахуванням падіння припливів води до рівнів, що межують з критичними рівнями, обмежуючими можливості використання цих водосховищ для виробітку електричної енергії гідроелектростанціями;

- поновити нормативно-технічну базу проектування, будівництва та експлуатації об'єктів гідроенергетики, у т.ч. й малої гідроенергетики з урахуванням світового досвіду;

- поновити стабільне фінансування пускових комплексів на будівництві Ташлицької та Дністровської ГАЕС;

- розпочати реалізацію проекту "Будівництво Канівської ГАЕС";

- завершити техніко-економічного обґрунтування будівництва Каховської ГЕС-2 та розпочати проектування гідроелектростанції;

- продовжити комплексне дослідження технічного стану гідротехнічних споруд, що входять до складу ГЕС та ГАЕС, із застосуванням науково обґрунтованих методик, встановити ресурсний рівень та надати висновок щодо терміну їхньої подальшої експлуатації;

- розробити та затвердити методику тарифікації та оплати системних допоміжних послуг ГЕС та ГАЕС в забезпеченні стійкої роботи ОЕС України;

- розробити принципово нову, більш якісну та сучасну, схему регулювання водних режимів природних річок та штучних водосховищ гідроелектростанцій України;

- визначити організаційну структуру, яка б виконувала функції регулювання та координації робіт з відродження малої гідроенергетики;

- провести дослідження сучасного водно-енергетичного потенціалу середніх і малих річок та створити і затвердити "Схеми водогосподарського та гідроенергетичного використання малих річок України, виходячи з екологічних критеріїв", насамперед у Карпатському регіоні;

- розробити програму розвитку малої гідроенергетики в Україні у відповідності до затверджених "Схем...";

- розглянути можливість організації виробництва обладнання для малих ГЕС на базі виробничих потужностей членів Асоціації;

- спростити та затвердити на рівні Кабінету Міністрів України процедури землевідведення, отримання дозволів на спеціальне водокористування та реконструкцію і будівництво малих ГЕС;

- налагодити співпрацю з громадськими організаціями екологічного та природоохоронного напрямків діяльності;

6. Всіляко підтримувати зусилля з розробки та створення новітніх технологій профільних виробництв підприємств гідроенергетичної галузі та рекомендувати їм більш широко інформувати громадськість про свої можливості та здобутки.

7. Підтримати зусилля громадських організацій "Асоціація "Укргідроенерго" та "Український комітет з великих гребель" з налагодження міжнародних зв'язків гідроенергетиків України з Міжнародною Гідроенергетичною Асоціацією (ІНА), Міжнародною комісією з великих гребель (ICOLD) та гідроенергетиками інших країн шляхом участі у різноманітних заходах, які проводяться ними, проведення спільних семінарів і конференцій, обміну делегаціями з метою залучення додаткових інвестицій в Україну та участі українських підприємств в реалізації проектів в галузі гідроенергетики в цих країнах.

8. Звернути увагу Міністерства енергетики та вугільної промисловості України, Міністерства освіти та науки України та керівників вищих навчальних закладів і підприємств гідроенергетичної галузі на необхідність всебічної підтримки на державному рівні та цільового фінансування підготовки спеціалістів-гідроенергетиків і гідротехніків, у тому числі й під час їхнього навчання, проходження виробничої практики та вирішення соціальних питань.